

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 8.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 16 April 1908.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitrad.

28 Årg.

Richard Strauss och hans Stockholms-Salome.

Inom operavärlden har på senare tid intet verk haft så sensationell framgång som Wilde-Strauss' »Salome». Något liknande upplefde man i början af 1890-talet då »verist»-operorna, Mascagnis »Cavalleria rusticana» och Leoncavallos »Pajazzo», från Italien gjorde sin ronde öfver all världens operascener. Det var från sångens hemland dessa små operor härstammade, också är det hufvudsakligen deras melodiska egenskaper, understödda af en intressant instrumentering, som gjort dessa veristiska musikdramer så populära.

Helt annat är det med de allra sista årens märkligaste opera-alster, Richard Strauss' »Salome». Det sensationella hos detta ligger i den nya genre

som den representerar och som man velat göra till en ny norm för musikdramatisk komposition, ett steg framom Wagner in på en förut okänd terräng. »Salome» tycks för en modern operascen ha blifvit lika obligatorisk som Nibelungenringen. Men skillnaden mellan dem är nästan lika stor som mellan himlen och afgrunden. Äfven den senare kan ju tecknas med en konst och en talang som är stor och öfverväldigande. Men i fråga om »Salome» och dess framgång hos publiken spelar väl nyfikenheten och sensationslystnaden hos denna hufvudrollen. Musikenjutföringen af detta musikdrama är mera minimal än i någon föregående komposition för scenen.

Uppförandet af »Salome» på vår operascen i dessa dagar har föranlett oss att illustrera detta nummer med tonsättarens porträtt äfvensom den

konstnärinnas, hvilken uppbär titelrollen i hans musikdrama.

Namnet Strauss är af gammalt känt inom musikvärlden genom »Valskonungen» Joh. Strauss och dennes son Johan S., hvilken först trädde i faderns fotspår som valskomponist och sedan blef Offenbachs och Lecoqs tyske medbroder och efterföljare på operettens fält. Men af annan släkt och art är »Salomes» kompositör.

Richard Strauss är född 11 januari 1864 i München, son af valdhornisten i hofkapellet därstädes prof. Franz Strauss. Hans eminenta sinne för musik trädde redan tidigt i dagen. Sedan han genomgått gymnasiet idkade han jätte universitetsstudierna ifrigt teoretiska och kontrapunktiska studier för hofkapellmästaren W. Mayer. De kompositioner, hvarmed han först trädde ut i offentligheten förrådde visserligen en egendomlig och stor förmåga, men

Anna Hellström-Oscär.

Richard Strauss.

höllo sig till de då gällande, traditionella formerna. Till denna första skapelseperiod höra en *Stråkkvartett* (op. 2) och en *Symfoni* (F moll op. 12), uppförd 1881, *Sånger* och en i Berlin (1883—84) spelad *Uvertyr* i C moll samt en *Suite* för 13 blåsinstrument (op. 7), som Hans von Bülow med sitt Meiningen-kapell gjorde bekant flerstädes. Denne kallade honom till meddirigent vid hofoperan i Meiningen 1885, där han började svärma för framtidsmusikens ideal. Efter Bülows afgång i slutet af 1885 ledde han ensam kapellet, men redan 1886 efter en resa till Italien kallades han till kapellmästare i München vid sidan af Hermann Levi, verkade sedan som sådan i Weimar 1889—94 och återkom därefter till München. Sedan nov. 1898 är han hofkapellmästare i Berlin efter Weingartner. År 1895 förmälde han sig med sångerskan Pauline de Ahna, som i Weimar 1894 kreerade *Freibild* i hans första opera *Guntram*. Redan detta musikdrama är så fullt af svårigheter att dessa förhindrat dess framgång.

Utom redan nämnda kompositioner må nämnas: *Pianosonat*, H moll (op. 5), *Stimmungsbilder* för piano (op. 9), *Violoncellsonat* (op. 6), *Violinkonsert* (op. 8), *Violinsonat* (op. 18), *Valdhornkonsert* (op. 11), *Wanderers Sturmlied* f. bland. kör med ork. (op. 14), *Pianokvartett*, C moll (op. 13), de Symfoniska dikterna: *Aus Italien* (op. 16), *Don Juan* (1889), *Tod und Verklärung* (1890), *Macbeth* (1891), *Till Eulenspiegels lustige Streiche* (1895) *Also sprach Zarathustra* (efter Nietzsche, 1897), *Don Quixote* (1898), *Heldenleben* (1899), 2 *Sånger* för 16 st. bland. kör à capella (op. 34), en mängd *Sånger* med piano (op. 10, 15, 17, 19, 21, 26, 27, 29, 32, 36, 37, . . .). År 1901 gafs i Dresden för första gången en »sångdikt» i en akt »*Feuersnot*» af Strauss till text af Ernst von Wolzogen, och där ägde äfven rum premiären af operan »*Salome*», d. 9 dec. 1905.

År 1904 förde Rich. Strauss fram en del af sina kompositioner i Amerika och där uppfördes allra först i New-York, hans märkliga *Symphonia domestica*. Denna symfoni, som säges »stå på yttersta gränsen till det möjliga», tog en tid af 45 minuter i anspråk. Den skildrar en dag ur det husliga familjelifvet; fadern modern och barnet illustreras musikaliskt från kl. 7 på morgonen till 7 på aftonen, då barnet läggs i säng. Drastiskt skildras däri barnets skrik och en äktenskaplig strid etc. Ett adagio i detta verk lär vara mycket vackert. Om Operan »*Salome*» säges det efter uppförandet i Köln: »Den underligaste af alla operatexter gjorde i förenig med den nästan outförlighet svåra musiken af allra ovanligaste art ett starkt men nästan förlamande intryck. Brist på originalitet i uppföring och de talrika på de hyper-

komplicerade polyfona orkesterbilderna beroende grella dissonanserna anslå ej den stora publiken».

Med sitt suveräna herravälde öfver orkestern, sina djärfva storslagna idéer och glänsande orkesterkolorit framstår i alla händelser denne program- och nutidsmusikens heros såsom en högst intressant och betydande personlighet i vår tids musikvärld. Richard Strauss blef för ett par år sedan utnämnd till hedersdoktor i Heidelberg. Sedan 1904 är han medlem af Musikaliska akademien härstädes. Af Richard Strauss' verk har man här oberäknadt åtskilliga sånger fått höra »*Till Eulenspiegels lustige Streiche*», »*Tod und Verklärung*» (på operans symfonikonsorter), förspel till »*Guntram*» och symfoniska dikten »*Macbeth*» (af Konsertföreningen) samt kammarmusik.

Anna Hellström-Oscär.

Att här kreera det svåra titelpartiet i »*Salome*» blef anförtrodt åt vår ansedda och omtyckta operasångerska fru Hellström-Oscär, som också gjorde det med erkänd framgång. Då vi med anledning af »*Salomes*» premiär därför meddela hennes porträtt vilja vi låta det åtföljas af biografiska notiser om konstnärinnan.

Anna Dorothea Hellström-Oscär, född Thulin, är ett Stockholms-barn och föddes här d. 29. april 1875. Hon fick sin utbildning i sångkonsten af Signe Hebbe och Isidor Dannström, samt i scenisk konst af den förstnämnda. Såsom den sista debutanten på på den gamla Gustavianska operascenen uppträdde den unga sångerskan fröken Thulin som *Papagena* i »*Trollflöjten*» d. 24 nov. 1891. I sista föreställningen på den gamla scenen deltog hon såsom *Gerda* i »*Den Bergtagna*». Efter operans inflyttning i Svenska teatern utförde fröken Thulin der ett par mindre roller, *Anna* i »*Värmländingarne*» och *Brudtärnan* i »*Friskyttan*» (1892). Debuterna ledde dock ej till engagemang vid kgl. teatern. Hon erhöi då sådant vid Aug. Lindbergs operatrupp i Göteborg, der mera betydande roller anförtroddes henne, såsom *Jenny* i »*Hvita frun*» och *Siebel* i »*Faust*». Hon var sedan ett år (1893—94) engagerad vid Vasateatern och sjöng då bl. a. i »*Tjufskyttarne*», »*Nerkingarne*», och Kjellanders »*Figaro* i slyngelären». År 1894 sjöng fröken Thulin med mycken framgång i Kristiania Tivoli och likaså under sommaren följande år på Tivoli i Köpenhamn.

Fröken Thulin vände sig derpå ånyo åt Stockholms-operan och fick genomgå en ny skärself af debuter, först som *Sandman* i »*Hans och Greta*» (1895) sedan som *Siebel* och slutligen i »*Pajazzo*». I aug. 1896 fästades hon genom engagemang vid kgl. teatern och

uppträdde samma år som *Mignon* och *Prinsessan* i Hallströms »*Per Svinaherde*» samt vann en stor seger då hon 1897 i febr. fick uppbära titelrollen i Glucks *Iphigenia i Aulis*. Med sin klara kraftiga och vackra sopran, sin dramatiska talang och sin sympatiska personlighet steg hon allt mer och mer i publikens gunst och konstnärligt värde för operan. Andra hennes roller under sistnämnda år voro *Lola* i »*På Sicilien*», *Pamina* i »*Trollflöjten*» och *Zerlina* i »*Don Juan*», *En mö* i »*Sveagaldrar*» samt *Syrsan* i Goldmarks »*Syrsan vid hörden*». Året derpå ökades hennes repertoar med *Susanna* i »*Figaros bröllop*», *Martha* i »*Mjölnavargen*», *Nemee* i »*Konung för en dag*», *Siegrune* i »*Valkyrian*» samt *Marie* i »*Regementets dotter*», en utmärkt framställning. År 1899 i april kreerade hon *Ava* i Halléns »*Valdemarsskatten*» på ett mästertligt sätt och sjöng förut samma år *Fatima* i »*Oberon*».

År 1900 ingick fröken Thulin äktenskap med hr Th. Hellström, tjens-teman i ett härvarande försäkringsbolag. Samma år hade hon nya partier såsom *Anna* »*Friskyttan*» och *Urbain* i »*Hugenotterna*», 1901 såsom *Rosina* i »*Barberaren*», hvori man särskildt hade tillfälle att beundra hennes koloratur, *Greta* i Humperdincks »*Hans och Greta*», *Fatima*, kreerad roll i Webers »*Abu Hassan*», *Zerlina* i »*Fra Diavolo*» och kreerade strax derefter *Mimi* i »*Bohème*». Nya roller 1902 voro titelrollen i *Lalla Rookh* och *Henriette* i »*Muraren*» samt 1903 *Julia* i »*Romeo och Julia*», *Desdemona* i Verdis »*Othello*» samt i »*Ran*» *Ingrids* af henne kreerade roll. 1904 utmärkte sig fru Hellström som *Violetta* i »*Den vilseförda*» och vid kreerandet af titelrollen i Puccinis *Tosca* samt *Charlotte* i Massnets »*Werther*».

I aug. samma år hade hon första gången sjungit *Elisabeth* i »*Tannhäuser*». År 1905 finna vi henne för första gången uppträde som *Leonora* i »*Trubaduren*», *Elvira* i »*Don Juan*» och som *Carmen*. Såsom *Katarina* såväl i »*Den förtrollade katten*» som i »*Så tuktas en argbigga*» uppträdde hon 1906, och vid premiären af Ferraris »*Nyfikna fruarn*» förra året, återgaf hon den pigga tjänarinnan *Colombina*. Från sommaren 1907 bär konstnärinnan, efter hennes första äktenskaps upplösning, namnet Hellström-Oscär, såsom omgift med operasångaren vi k. teatern Martin Oscär.

Utom sin sceniska verksamhet har fru Hellström-Oscär ofta uppträdt på konserter och i Amerika under tre konse:turnéer, senast 1906, blifvit mycket firad.

Konstnärinnan hedrades 1903 med medaljen »*Litteris & artibus*» och i år, såsom nyss nämnts, med ledamotskap i Musikaliska akademien.

Textinnehållet i

Salome

*Drama i en akt efter Oscar Wildes
liknämnda dikt. Musik af Richard
Strauss.*

Efter kortare tid än två år sedan första uppförandet, 9 dec. 1905 i Dresden, har Richard Strauss' ryktbara och omtvistade musikdrama »Salome» hunnit göra sitt inträde på vår operascen. För ett par år sedan lemnade vi en redogörelse för dramats innehåll, men anse oss böra nu, då det märkliga verket kommit till uppförande här, såväl anför handlings hufvudmoment som meddela bilden af den ryktbara kompositören.

* * *

Scenen för pjesen är en stor terrass utanför gästbudssalen i Herodes' palats jemte platsen utanför densamma. Rätt fram i bakgrunden är en gammal brunn. Narraboth, en ung syrier, anförare för livvakten, och som är intagen i Salome, dotter till Herodias, Herodes' gemål, är inbegripen i samtal med krigsknektar hvilka vakta utanför palatset, samtalen rör sig om Herodes, Salome och Johannes (Jochanan — »Johannes döparen»), som ligger fången i den nämnda brunnen och emellanåt låter sin röst, predikande, enligt bibelns ordalag, straffdomar öfver syndarne och om Messias' ankomst.

Salome träder ut bland männen och då hon får höra Johannes' röst, hvars tal hon finner syfta på sin moder, vill hon se profeten och befaller att han skall föras fram. Männen neka; de våga det ej, men slutligen öfvertalar hon Syriern, och Johannes föres fram, då hon uppenbar sig för honom som prinsessan Salome. Johannes svarar blott. »Bort, dotter af Babylon! kom ej vid Herrans utvalde...» Salome finner emellertid behag i honom, hon säger sig vilja röra vid hans kropp, vid hans hår, men han afvisar henne; slutligen säger hon: »låt mig kyssa din mun.» Johannes förbannar henne och stiger ned i brunnen. Den unge syriern dödar sig af förtviflan, då Salome önskar kyssa Johannes.

Herodes med sina gäster och Herodias träda ut. Han ber Salome dricka vin med honom och betraktar henne med blickar som väcka Herodias' vrede. Johannes röst hörs då och då från brunnen. Herodes samtalar med gästerna, deribland judar och nazarener. Slutligen ber han Salome dansa för honom, som lön därför lofvande henne hvad helst hon begär, bekräftande det med ed. Salome uppfyller till slut hans begäran. Slafvinnor komma med vällukter och de sju slöjorna, tagande sandalerna af Salome, som nu dansar »dansen med de sju slöjorna.» Efter

dansens slut knäböjer hon för Herodes och begär som lön — »Johannes' hufvud på ett silfverfat». Herodes blir förskräckt och bjuder henne alla möjliga dyrbarheter i stället; hon svarar på allt blott de orden: »Jag begär Johannes' hufvud». Hennes bön bifalles slutligen. Bödeln stiger ned i brunnen och kommer upp med Johannes' hufvud på en silfversköld. Salome mottager det, sägande: »Ah, du ville icke låta mig kyssa din mun, Johannes. Ser du jag vill kyssa dig nu!» Slafvarna släcka facklorna, ett svart moln öfverskyggar månen. Herodes går in men vänder sig och får se Salome, då han ropar: »Dräp kvinnan!» Krigsknektarne rusa fram och krossa Salome mellan sina sköldar.

Vid första uppförandet af Richard Strauss' »Salome».

Efter premiären som ägde rum i Dresden d. 9 dec. 1905 skref Friedr. Brandes i »Die Signale» en kritik öfver den märkliga nyheten ur hvilken ett och annat kan ha sitt intresse att lära känna med anledning af verkets första uppförande här. I förbigående må erinras om att i denna tidning för två år sedan en uppsats om musiken i detsamma var införd efter en annan tysk musiktidning. Brandes skriver följande.

»Det med spänning motsedda första uppförandet af »Salome» kan åtminstone i det hänseendet betraktas som evenemang, att vår opera dermed framstod i sitt mest glänsande ljus. Naturligtvis hafva alla konstnärer, på scenen som i orkestern haft en svår tid. Om nu saken är all svett och möda värd, är en öppen fråga, ännu svår att besvara».

»Betraktar man nu själfva verket och handlingens innehåll, så känner ju en hvar bibe'ns berättelse om Herodes, Herodias och hennes dotter, som, efter att ha fagnat konungen med sin dans, efter moderns intalan begär som belöning »Johannes hufvud' på ett fat». Äfven i Flauberts berättelse »Herodias», som gaf Wilde anledning till sitt drama, är moderns begäran det bestämmande. Men den bibliska berättelsen var för Wilde, såsom hans vän Carillo meddelar, alltför torr och färglös, hade ingen prakt, ingen bakgrund, inga laster. Wildes drama är ett ohyggligt karaktärstycke från den judiska dekadensens tid med hård grymhet, vidskeplig fruktan, sinlig lusta. Strauss är en världserfaren och klok man, som förstår sin tid. Efter hans föregående verk var det intet annat att vänta af honom. Hysterien är en modern sjukdom och Strauss är modern. Som en bildad man visste han

att för ett årtionde sedan Nietzsche var modern och så komponerade han »Zarathustra». Vid detta århundrades inträde hade man haft den bekante Wilde-processen och efter hans död talade man alltid om hans galnaste paradox: Salome, hvarmed han öfvertrumfat till och med en Nietzsche, och så kom Strauss fram med sin nyaste sensation. Och att sätta i musik en onaturlighet, därtill var ingen mera kallad än Strauss, som är en af de märkligaste företeelserna i musikens historia. Hos honom är en underbar förening af framstegsman och konservativ. Han går framom Wagner, hvars system han fullkomligt tillegnat sig, gör orkestern en half gång till så stor och uppfinnar nya instrumentaleffekter af förbluffande slag. Gif akt t, ex. på orkesterns mellanspel med de sinnrika infallen för kontrafagott och kontrabas, när Johannes under utslungande af förbannelsen stiger åter ned i brunnen; och han är stundom gammalmodig som knappt någon, i sin vertikala stämföring som påminner om den nederländska vokalstilen i medeltiden.

Denna komplicering är af en berusande verkan men den förvirrar också och bedårar, den marterar och kittlar, förkrossar därtill, brutaliserar och åstadkommer en utmattande nervspänning. Wagner berusar ju också, men det är ett dionysiskt rus. Hans instrument är ännu individualiteter, talande ett klart språk. Hos Strauss är det enskilda instrumentet ingenting mer än en användbar maskin. Suggestion genom samklang af en oerhörd apparat, det är allt. Så äfven i »Salome». Hvad som hos Strauss skulle vara kontrapunktik på basis af Beethovens symfonier eller Liszts symfoniska dikter, är egentligen alls ingen sådan. Lagenligheten är icke vidare musikalisk utan matematisk. Strauss är icke musikpoet utan arkitekt. Hans räknearbete är beundransvärdt i synnerhet därför att det är fritt från all torrhet. Att han kan åstadkomma detta är hans största konst. Hur det sker är ingen hemlighet för kännaren af hans tondikter: glänsande behandling af den jättelikt förstörade orkestern, skarp blick för den suggestiva verkan af dramatik och hänsynslöshet i stämföring, hvarigenom åstadkommes en spänning som vid en naturtilldragelse, nya sinnrika infall för instrumenten, som annars spela biroller, melodiföring i flera oktaver genom förstärkta horn och violonceller och slutligen på hvilande basar ett simmande i orkestralt välljud af medryckande verkan. Allt öfvermänniskt, jättestort tillskuret. Men om verkan af det hela öfverstiger åhörarens nervkraft, det må vidare erfarenhetsrön bestämma.

Den genre Strauss sökt inaugurera med sin »Salome» är den symfoniska dikten utan program, *Orkesterstycket med förklarande teaterspel af operasån-*

garne. Dessa ha, då Wildes dikt är ordagrant komponerad, att pina med en högst omusikalisk prosa och att ge förklarande ord och gester åt jätteorkestrernas invecklade och mångskiftande tonmassor. Därpå ock, genom det omusikaliska underlaget, de otroligaste svårigheter för de sjungande. »Salome» är en cykel af tre, (man kan ock räkna fyra) symfoniska dikter: Johannes döparen, Salomes dans och Salomes kärleksvansinne. Allt annat är bisaker, förberedande, öfverledande. Äfven humoristiska intermezzi, hvilka i detaljen äro högt intressanta, förekomma, såsom de fem judarnes ensemble, hvilka strida om religionen. För att nu säga ett slutord om den ofantligt nervspännande, nästan motbjudande operan: den är en symfonisk dikt med den osynliga titeln hysteri. Knappt någon annan komponist hade kunnat skriva en sådan.

Från Romas horisont.

20. 3. 1908.

III.

Perósis »*Transitus animae*». D'Annunzios »*La nave*», etc.

På konsertväsendets område äro ändtligen att förteckna ett par evenemanger af verklig betydhet. Kört före jul invigdes med don Lorenzo Perósis senaste kompositioner, hvarmed han efter några års tillbakadragenhet åter framträdde för offentligheten, den särskildt för exekverande af den illustre abbén-musikerns arbeten nyuppförda, i enkelt värdig stil af öfvervägande religiös karaktär dekorerade »Salóne Pio», belägen i en till »Scuola Pia Ponteficia» hörande trädgård helt nära den ärevördiga Hadrianus-mausolén »Castel S. Angelo». Redan programmets första nummer, fragment af en serie orkestersviter, *Venezia—Roma—Firenze*, gäfvode talrika beundrare, mästaren räknar ej allenast inom den »svarta», utan äfven i den »hvita världen»*) glädjande bevis på betydande framsteg i fråga om instrumentalbehandlingen, hittills hans minst starka sida. Af stor skönhet var särskildt adägiot i »Venezia», och i det därpå följande tempot, »Vivo», bekräftade sig Perósi änyo såsom öfverlägsen kontrapunktist. Det må anmärkas, att nämnda stycken ej tillhöra den deskriptiva musiken, utan äro titlarne allenast att betrakta såsom en hyllning åt de städer, i hvilka han företrädesvis och med förkärlek lefvat och verkat. På härmed gifna lofvande debutprof af en ny italiensk

symfonist följde ett opus, hvartill maestron inspirerats af de nobla terzinerna i elfte sången af Dantes »*Purgatorio*»: *Padre nostro che nei cieli stai* till en tonsättning af öfvervägande stilistisk, att ej säga skolastisk karaktär för kör och orkester, hvilka framför allt i slutstrofen sammansmälta till upphöjdt uttryck af religiös lyrik.

Konsertens hufvudnummer *Transitus animae*, Perósis elfte oratorium, behandlar en den gudomliga nåden anropande och af sina närmastes beledsagad själs öfvergång från jordelivet till evigheten. Det nya verkets början lider i likhet med sina föregångare af en viss stilistisk formalism, men kompositören har i fortsättningen uppenbarligen alltmåra hänförs af sitt ämne till en rent dramatisk liffullhet. Då detsamma jämväl utmärker sig för en mera perfekt orkesterbehandling än sina äldre syskon, »*Mosé*», »*Risurrezione di Cristo*», »*Il giudizio universale*»,*) m. fl., på samma gång som det i fullt mått besitter dessas mest anslående egenskaper, var det ej att undra på, att den för vår maestro såregna entusiasmen nu i högre grad än vanligt smittat ej allenast de utförande, utan ock åhörarne, hvilka efter den på ett gregorianskt tema grundade, härliga slutkören beredde honom en den varmaste hyllning. Don Lorenzos triumf torde blifvit än mera fullständig, därest den efter på senaste tiden genomgången sjuklighet samt väl äfven på grund af öfveranstängning ytterst bleke och aftärdade abbén vore en lika lycklig dirigent som genialisk tonsättare. Man kan tryggt påstå, att han anför med hela sin själ, men tillika med en så hög grad af nervös öfverretning, att han särskildt vid premiären ingalunda lyckades dominera det hela, trots att han hade till sitt förfogande den präktiga »*orchestra di Roma*» och en utmärkt amatörkör. Den så framstående opera-sångerskan *Elisa Petri* tolkade med både kärlek och konst titelpartiet, åt hvars mystiska karaktär hon gaf all tillbörlig relief. Efter några repriser af Perósis »*nuove musiche*», följda af en exekution inför »den helige fadern» i Vatikanen, hvarest den förre beklädder posten af direktör för det celeberrima sextinska körkapellet, har musiken tills vidare tystnat i »*Salóne Pio*».

Med den vanliga italienska säfligheten i slika fall dröjde det ända till midten af februari, innan den af kommunen kostnadsfritt till »*orchestra di Roma*» förfogande upplåtna »*Anfiteatro Coréa's*» restaurering afslutats, så att dess populära, nu jämväl med ett offentligt understöd af 50,000 lire hugnade och under »*Accademia di S. Cecilia*» öfverinseende ställda söndagskonserter**) änyo kunde vidtaga. Den

väl några tusen personer rymmande, enkelt smakfulla och med undantag af en något störande resonnans akustiskt lyckade lokalen skulle förtjäna sitt eget kapitel, så talrika och växlande, ej mindre än af kulturhistoriskt intresse, äro de därmed förknippade minnena. Belägen mellan Corso och Tibern på platsen för kejsar Augustus' och den juliska imperatorsfamiljens en gång så imponanta mausolé, hvaraf emellertid numera snart sagdt intet finnes i behåll, har densamma alltsedan medeltiden, då den bland andra tillhörde spanke markisen Coréa, efter hvilken den bekommit sin nuvarande, sitt klassiska ursprung föga värdiga benämning, tjänat till skådeplats för cirkus och andra förlustelser af företrädesvis lägre art. Man må hoppas att de antika manerna nu må hvila i frid, sedan den helgats åt sannt ideala konstnjutningar.

I själfva verket hafva ifrågavarande konserter gestaltat sig till artistiska högtider af allra första rang, med värdefulla program och under ledning af de yppersta såväl inhemska som främmande kapellmästare. Den första konserten — hvilken måste gifvas i »*S. Cecilia*», på grund af att restaureringsarbetet i »*Coréa*» ännu ej var afslutadt — anfördes af Richard Strauss, den andra af Giuseppe Martucci*) de båda nästföljande af direktören vid Hamburg-konservatoriet Max Fiedler, hvars mest kännetecknande dirigentegenskaper äro en hög grad af energi och mimisk uttrycksfullhet, som nästan tjänar till explicerande kommentar af de under hans taktpinne utförda kompositionerna. Den sistnämndes landsman och efterföljare, Karl Panzner, förut verksam i Leipzig, numera i Wien, ådagalade vid sin första konsert sin eminenta förmåga genom det i äkta beethoveniansk anda hållna återgifvandet af »*Egmont*»-uvertyren, den sällsynt klara tolkningen af Brahms' svåra c moll-symfoni, den mönstergiltiga interpretationen af Gluck—Wagners**) »*Ifigenia*»-uvertyr och det utsökta utförandet af tvänne Griegs »*Norska melodier*».

Apropos den geniale nordiske tonsättaren, så förekom i *Pádova* d. 20 januari en Grieg-konsert »in memoriam», hvarvid flera af hans förnämsta kompositioner exekverades med så stor framgång, att snart sagdt hvarje nummer måste bisseras. — En i ordets dubbla bemärkelse sällsynt konstnjutning beredes den italienska hufvudstadens musikälskare genom den harkonsert, som en gång om året presteras af den särskildt på grund af sina under hela säsongen synnerligen frekventerade musik-dramatiska torsdagssoaréer, där jämväl en hel del yngre artister erhålla tillfälle att gifva prof på sin talang, i härvarande societet välkända *Isabella Rosati-Laserini* i före-

*) Benämningar å påfvedömet och italienska konungahusets resp. anhängare inom den romerska societeten.

*) Beträffande detta oratorium hvartill »*Transitus animae*» är afsedt att utgöra en prolog, se Sv. Musiktidsn. 1904 n:r 11.

**) Se Sv. Musiktidsn. 1906 n:r 6.

*) Ifr. Sv. Musiktidsn. 1906, n:r 6, 8.

**) Finalen är af den senares hand.

ning med de unga damer, hvilka hafva förmånen att studera under hennes ledning. Vid sin senaste i början af mars å »Teatro Nazionale» gifna konsert hade hon ånyo tillfälle att häfda sitt rykte både i egenskap af virtuos och lärarinna bland annat i Gounods »Marche solennelle» för ej mindre än tjugo harpor och två pianon. D. 11 januari 1908 är ett minnesvärdt datum i Italiens teaterhistoria. Efter hela två månaders rastlöst arbete försiggick då å Argentina-teatern inför dess konungar och en verklig elitpublik premiären af Gabriele d'Annunzios nya skådespel *La nave* (Skeppet), hvilken motsetts med så mycket större spänning, som skaldens näst föregående sceniska verk, »*Più che l'amore*» (Mer än kärleken) nästan kan sägas gjort fiasko. Men denna gång blefvo förväntningarna ej gäckade, ja i det hela taget hade han nu, trots en delvis rätt skarp kritik, rent af en »succès triomphal». Också har han i »*La nave*», hvori han efter mönster af det forngrekiska velat skänka sina landsmän ett nationellt drama, uppjudit all sin talang för att genom samverkan af samtliga konster tjusa publiken. Inled af en makalöst pompös »sirventese all'Adriatico», slutande med orden: »O Iddio, fa di tutti gli Oceani il mare nostro.»*) (1) och förlagdt till en särdeles intressant tidsperiod, midten af 6:te seklet e. Kr., behandlar detsamma, mot bakgrunden af striderna mellan den »nya läran» och den i sin döds kamp befintliga hedendomen, i en prolog och tre s. k. »episoder» Veneziats första öden. Här är ej platsen för närmare ingå på den dramatiska innebörden af förevarande skådespel, utan må allenast framhållas, att äfven om särskildt ur historisk och psykologisk synpunkt betydande anmärkningar kunna göras däremot, har en sådan språkets obestriddliga mästare som d'Annunzio i formellt hänseende om möjligt öfverträffat sig själf genom »*La nave*», hvilket torde i korthet kunna betecknas såsom en den mest glänsande apoteos af Adriatiska hafvet och dess drottning den ärorika lagunstaden. Vi hafva redan af »*La figlia di Jorio*»**) sett hur förträffligt dess diktares sköna verser lämpa sig för musikalisk behandling. I hans senaste verk spelar ock Evterpes konst en väsentlig roll samt bidrager i en hög grad till att förhöja stämningen. Här förekomma emellertid ej liksom i andra talpjäser med musik några preludier eller »intermezzi», utan består densamma hufvudsakligen af liturgiska körsånger, inspirerade af de tvenne mest dominerande känslor, som besjåla folket, »*la folla*», den kristet och den hedniskt religiösa, hvilkas konflikt uppfyller det d'Annunzianska dramat. Medan komponisten-

Ildebrando Pizzetti, af skalden »omdöpt» med det mera poetiskt klingande namnet Ild. da Parma på grund af hans professur vid konservatoriet i förbemälda stad, för dessa körer mestadels har betjänat sig af gregorianska mönster — i prologens katekumen-kör af den ljufva melodien »*Ave maris stella*» —, har han, städse med den moderna konstens rikare formella resurser, framför allt lyckats förläna tidsfärg åt orgierna under kättarnes »*agape*» (kärleksmåltid) utanför basilikan i den utomordentligt effektfulla andra episoden genom den der inlagda, på helleniskt-byzantiska motiv baserade »*danza della vittoria*» och den rent hedniska hymnen till Diona, hvilkas verkan förhöjes genom motsättningen mot de ortodoxes fromma sång inne i kyrkan. Af instrument har tonsättaren med förkärlek använt långa silfvertrumpeter, »*bucine*». Under dessas fanfarer afslutas både prologen, andra och tredje episoden; till sist klinga de triumferande från skeppet, då det i morgonrodnadens glans under folkets jubelrop afseglar mot Orienten. Så lyckligt som Pizzetti löst sin kinkiga uppgift, framför allt med hänsyn till den med modernna medel så ypperligt träffade arkaistiska karaktären, och så lunda dokumenterat sig icke allenast såsom en genialisk musiker, utan rent af såsom en verklig »musikolog», är att beklaga, det pjesens musikaliska episoder som oftast ega rum samtidigt med och fullkomligt oberoende af de dramatiska samt så lunda i stället för att samman smälta med dessa till en harmonisk enhet understundom antingen träda i skuggan för eller till och med inverka störande på den därigenom i klarhet förlorande sceniska aktionen. Å andra sidan berättigar den unge komponistens förstlingsopus till de bästa förhoppningar i fråga om hans redan under arbete varande opera *Fedra*. Till »*La nave*» triumf bidrog i väsentlig mån dess ytterst pietetfulla interpretation, beträffande hvars dramatiska del priset obetingadt tillkommer Ferruccio Garavaglia, jämväl teaterns chef, i hans dubbla egenskap af instruktör och framställare af den manliga hufvudrollen, Marco Grático; äfven den kvinnliga — representerande styckets onda genius —, »sirenen» Basila hade i *Eveline Paoli* en ypperlig tolk. Den helt unge maëstron Vittorio Gui, hvilka under »Adrianos senaste säsong gjorde en så vacker debut som kapellmästare,*) har i d'Annunzios skådespel visat sig också vara en förträfflig kördirigent; under sin ledning hade han utvalda instrumentalarter och sångare af Romas förnämsta »*capelle musicali*». Hvad slutligen uppsättningen angår, så hade målaren Duilio Cambelotti därpå nedlagt ett arbete hvars motstycke i fråga om

arkeologisk stiltrohet och gedigen dyrbarhet väl näppeligen förekommit åtminstone på någon italiensk talscen.**) Anteros.

Musikpressen.

På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit:

för en röst med piano:

Grieg, Edvard: *Samlede Sange*. Mindeudgave ... Häft. 2, 3 och 4.

I slutet af förra året anmälades 1:a häftet af denna samling med en inledning af Gerhard Schjelderup och tonsättarens porträtt, såväl särskildt på helsidesblad (notformat) som på hvarje häfte. Samlingen utkommer i 46 häften å 40 öre. Sättningen är för låg röst, endast någon gång uppstigande till tvåstruckna F. — Häftet 1 slutade med *Jägersang* (Jägarlied) som fotsattes i 2:a häftet. Detta innehåller vidare: *Den gamle Vise* (Das alte Lied), *Hvar er' de nu* (Wo sind sie hin), *To brune Øjne*, forts. i 3:e häftet, som derjemte innehåller: *Du fatter ej Bolgernes evige gang*, *Jeg elsker Dig*, *Min tanke er ett Fjeld*, fortsatt i 4 häftet. Detta innehåller vidare: *Hvar er' de nu* och *Vuggesang*, som afslutas i följande häfte. Vid anmälan af 1:a häftet anmärkte vi det för sångaren opraktiska arrangementet, att en sång börjar i ena och slutas i andra häftet. Utstyrseln är för öfrigt det bästa hvad tryck och papper beträffar.

Litteratur.

Musikalisches Wochenblatt innehåller i n:o 10: R. Batka: Wagner in Prag II, Rundschau. Gratisbilaga: Storck: Mozart Liefer. 2 — N:o 11: Batka: Wagner in Prag III; G. Kloss: Eine Nachlese zum 13 Febr. 1908; Wilh. Freudenberg, zu seinem 70 Geburtstage: Pauline Lucca †; Prof. v. Lüttendorff: Goffredo Cappa; Rundschau; gratisbilaga: Carl Schröder, op. 94: Romans för violin och piano; — N:o 12 Wagner in Prag IV; Bruno Weigl: Carl Ditters von Dittersdorf als Symfoniker; G. Kloss: Rich. Wagners Briefe an seine erste Gattin I; R. Cahn-Speyer: Eine Erwiderung an Herrn dr. Carl Mennicke; bilaga: Storck: Mozart. Lief. 3; — N:o 13: Kaimorchester, Ausstel-

*) Kostnaderna lära uppgått till 100,000 lire, jämväl något »noch nie dagewesenes» här i landet.

*) O Gud, gör alla oceaner till vårt haf!

**) Se undert: italienska korrespondenser i Sv. Musiktidn. 1906, n:r 8, 1807, n:r 11.

*) Se Sv. M. T. n:r 1 i år »Från romas horisont» I.

lung in München u. Allg. D. Musiker-
verband; Th. v. Frimmel: zu Beethoven
Studien und Skizzen I; Kloss: R. Wag-
ner: Briefe an seine erste Gattin II;
Batka: Wagner in Prag V.; Pepo Marx:
Der Plagiator Fritz Hahn; Rich. Wag-
— in Österreich konfisziert; Rund-
schau.

Följetong.

Ytterligare om Pauline Lucca. (Slut.)

Hon fortfor att ge rollen äfven på andra ställen; hon sjöng den på alla sina turnéer och bar den stackars George Bizets namn genom Europa. Alla ville se operan och applåderade konstnärinnan lika väl som den stackars kompositören, som nu hvilat i sin graf. Tack vare Lucca, inbragte Carmen de franska författarna bortåt 40,000 francs om året i utlandet. Derifrån fördes partituret omsider, höljdt med lagrar, tillbaka till Frankrike, och återuppförandet, som föranstaltades af hr Carvalho, tillvann sig nu den stora framgång, man känner.

Under alla dessa triumfer hade Lucca i djupet af sitt hjerta bevarat skymfen i Berlin. Ären hade ej läkt det der tillfogade såret; det var den enda stora smärtan i ett lif, som var skapad för glädjen. Hon skulle dock få upprättelse därför. Under en af de två sammankomsterna i Ischl, dit Bismarck ledsagade sin surevän, mötte rikskanslern Lucca på promenaden, helsade och inlät sig i ett samtal med henne medan de gingo vid hvarandras sida. Bakom dem samlade sig en mängd badgäster och följde dem i hälarne utan att ett enda ögonblick lemna dem ur sigte.

»De äro alltför nyfikna», sade hr v. Bismarck. »Låt oss gå in till fotografen der borta; der kunna vi samtala i vida större ro.» Man trädde in till fotografen Krzivanek, ett oansenligt namn för den man, som haft så många krönte hufvuden framför sitt objektivglas. Så snart konstnären (d. v. s. fotografen) såg hr v. Bismarck och Lucca, två så skilda storheter, samspåka med hvarandra, bad han om tillåtelse att få fotografera gruppen. Kanslern fann idén lustig och gick in på den. På det sättet tillkom det berömda fotografikortet, som gifvit anledning till så mycket prat i Europa och som Bismarcks motståndare så ofta förebrått honom. Jag kan för öfrigt icke säga, om det äfven var hos fotografen i Ischl, som de underhandlingar afslötos, hvilka öppnats för att föra Lucca tillbaka till Berlin och ånyo låta henne uppträda för den publik, som hade uthvisslat henne. Allt hade också för resten — så sade man henne — i hög grad förändrats; Berlin var ledset öfver att det hade visat sig grymt och otacksamt mot Lucca.

Man beredde henne ett glänsande mottagande, försäkrade man. Raronesan Wallhofen (Lucca har åter gift sig) har, säger biografen, berättat mig historien om detta emottagande på sin villa i Ischl. Ännu kan hon ej tänka på denna föreställning utan att få en nervös darrning; hon var rädd och det är lätt begripligt.

Paulina. Lucca hade valt Carmen, hennes älsklingsopera. Intriganterna befunno sig ännu — om än förminskade till antalet — under vapen; några plakat uppslogos på murarne, hvarå det hette, att publiken borde komma ihåg de hänfulla ord Lucca hade utslungat mot den under uppförandet af Figaros bröllop. På aftonen skockade sig stora folkmassor omkring teatern. Polisen var i rörelse. En vagn hemtade sångerskan från hennes hotell, och för att undvika gatudemonstrationer lät man henne hemligen träda in, ej å artisternas väg, der kabalerna väntade henne, utan genom den för kejsaren förbehållna enskilda dörren. Så kom hon in i sin loge och derifrån till kulisserna, der en obeskriplig rörelse herskade. »Mod!» tillropade henne männen. Kvinnorna, som voro nervösa och upprörda, kastade sig gråtande i hennes armar. Huru skulle det aflöpa? Åskådareplatserna voro naturligtvis upptagna hvarenda en; utanför befunno sig tusende och åter tusende, otröstliga öfver att ej kunna komma in. Hofvet var närvarande från kejsaren ända till den yngste kammarherren. Ridån går upp; Lucca kan ända bakom kulisserna höra försmädliga stickord, och nu träder hon fram, blekgul under sminket, i hvilket kallsvetten tecknar fåror. Ett förfärligt ängslans ögonblick! Men blott en sekund, ty nu reser sig hela auditoriet och applåderar konstnärinnan. Kronprinsen står i sin avantscensloge och klappar händerna, så att handskarne äro nära att brista sönder. Skulle en eller annan af de föregående uthvisslarne vara närvarande, vågar han ej ge ett ljud ifrån sig under all denna hyllning. Det var ej Lucca, som hade hånat publiken, det var en liten skara orostiftare, som hade förnärmat den stora sångerskan. Nu utplånade man det i så hög grad dystra minnet. Musikerna, som stodo framför sina notställare, måste med våld tränga tillbaka några entusiaster, som ville bege sig ned i orkestern för att, man vet icke på hvad sätt, lägga sin beundran i dagen. Hänförelsen var allmän och oemotståndlig. Först efter en kvarts timmes förlopp kunde föreställningen taga sin början. »Carmen» gjorde furore och Lucca likaså. Efter denna minnesvärda afton kom Lucca tid efter annan till Berlin för att ge föreställningar, och skandalerna från de forna dagarne förnyades icke mer.

Hon slog sig sedan, som bekant ned i Wien.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

- April 1, 12. Mozart: *Figaros bröllop*.
2. Donizetti: *Regementets dotter* (till förm. för hr Sellergren); Balett *Dygnets timmar*.
3. Tschaikowsky: *Eugen Onegin*.
4. Bizet: *Carmen*.
5. Wagner: *Ragnarök*.
6. Donizetti: *Leonora* (Leonora; fru Claussen).
8. Verdi: *Otello*.
9. Gounod: *Faust* (Margareta, Martha, Siebel; fruar Lizell, Claussen, Bartels; Faust, Mefistofeles, Valentin, Wagner; hrr Ödmann, Wallgren, Oscár, Grafström).
10. Mozart: *Don Juan* (Donna Anna, Donna Elvira, Zerlina; fruar Schjervén, Bartels, frk. Hesse; Don Juan, Guvernören, Don Octavio, Leporello, Mazetto; hrr Forssell, Svedelius, Malm, Stiebel, Mandahl).
11. Thomas: *Mignon*.
14, 15. Richard Strauss: *Salome*. Drama i 1 akt. efter Oscar Wildes dikt. (Salome, Herodias, en page; fruar Hellström-Oscár, Claussen, frk. Edström; Herodes, Jochanaan, Narraboth; hrr Nyblom, Forssell, Stockman; Fem judar: hrr Malm, Ericson, M. Strandberg, O. Strandberg, Stiebel; Två Nazaréner: hrr Wallgren, Schwebach; Två soldater: hrr Oscár, Svedelius; en Capadocier: hr Mandahl; en slaf: fru Fritzhorn.)

Oscarsteatern.

- April 1—6. O. Straus: *En valsdröm*.
7—16. Henri Hirschmann: *Musette*. (La petite Bohème). Operett i 3 akt. af Henri Murger och Paul Ferrier. (Musette, Mimi, grefvinna de la Breteche, Angela; frkn Grünberg, Berentz, fru Rove, frk. Gräber; Vicomte Paul, Vicomte de la Fouchardiére; hrr Allum, Schröder; Carolus Barbarousse; hr Ringvall; Marcell, Colline, Rodolphe, Schaunard, Jacque; hrr Strömberg, Ralf, Svensson, Bergström, Vedene; Monetti, Arsène; hrr Lund, Salzenstein; Phémie, Francine; frkn Wifstrand, Falk.)

Vetenskapsakademien.

- April 8. Konsert af pianisten madame Avanti-Carrera.

Klara kyrka.

- April 12. Konsert af dir. Gustaf Hägg. Biträdande: frk. Zelma Wall, hr A. Runquist, bland. kör., dirig. hr V. Wiklund.

Gustaf Vasa-kyrkan.

- April 12. Konsert af Kantor Carl Bohlin. Biträdande: fruar H. Munthe-Sandberg, A. Lang, frk. Signe Sundberg; dir. Otto Olsson, samt sångkör.

Innan vi gå att nämna något om operans stora nyhet få vi kasta blicken på ett afsked, nämligen bassångaren

Axel Söllergrens farväl till vår operascen på sin recettafton i »Regementets dotter», däri han så ofta gladt oss med sin hederliga Sulpiz. Redan vid första framträdandet helsad med applåder af publiken — som borde ha fyllt salongen vid detta tillfälle, men nu var rätt gles på parketten — blef han efter operans slut föremål för rik hyllning med lagerkransar, blommor, applåder och inropningar. Bland kransarna öfverlämnades en präktig sådan af hr Söderman, i kamraternas namn, som dervid uttalade till honom ett tack för mångårigt godt kamratskap. Denna aftons föreställning afslutades med balletten »Dygnets timmar» ur Ponchiellis opera »Gioconda», en balett som också bjuder på ovanligt vacker musik.

Det stora har skett — säsongens evenemang — »Salome» af Rich. Strauss kan äfven vår operascen skryta öfver att ha presenterat. Förut har i detta nummer yttrats om såväl handlingens innebörd som om den och musikens karaktär efter bedömandet i utlandet; vi ha föga att tillägga. Wildes dikt må vara genialisk till språk och innehåll men gör som opera ett obehagligt intryck. Denna Salome, som först upptändes af älskog till fången Jochanaan, sedan då hon tillbakavisas hämnas med att begära hans hufvud och slutligen, då hon erhåller detta, länge och väl ligger och smeker och kysser det som en vansinnig — är en vederstygglig teaterfigur. Ej långt bättre är den berusade Herodes. Jochanaan är i handlingen mera passiv. Titelrollen återgafs mycket förtjänstfullt såväl till det svåra vokalpartiet som dramatiskt af fru Oscar och speciellt till scenen med Herodes. Hr Forsells Jochanaan var förträfflig. I hans sångparti förekomma de musikaliskt vackraste sakerna. Musiken är för öfrigt deklamatoriskt som orkestralt ytterst komplicerad och sällan förvirrar sig i den någon melodisk strof. Konst och stilfull är den nog, men ej kan den få karaktären af skön konst. Efter ett förnyadt återhörande af operan torde vi få yttra oss närmare om musiken. Af de utförande för öfrigt fyllde alla väl sina platser och dekorationer liksom kostymer kunna erkännas som lyckade. Premiären ägde rum för utsåldt hus och i närvaro af konungen och prins Eugen. Bifallet var ganska lifligt och gällde tydligen egentligen de utförande. Hr Järnefelt dirigerade verket berömligt.

Oscarsteaterns nyhet, »Musette», en slags travestering af »Bohème», ger goda hus och roar med flera lustiga scener samt en rätt underhållande, välgjord, men ej mycket originell musik. Utförandet och uppsättningen äro de bästa. Vi torde få återkomma till omnämmandet af pjesen.

Månadens konserter måste vi uppskjuta till en följande konsertrevy i nästa nummer, af brist på utrymme i detta.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. I maj kommer, efter hvad nu lär vara bestämdt, den tyska koloratursångerskan, fröken Frida Hempel att börja ett gästspel härstädes och sjunga bl. a. i »Traviata» och »Trollflöjten». Den unga konstnärinnan, som knappt mer än ett år tillhört scenen, säges ha ovanliga röstmedel och betydande sångkonst, såsom hon intygat i så betydande partier som Margareta i »Hugenotterna», Nattens drottning i »Trollflöjten», Gilda i »Rigoletto», fru Ström i »Muntra fruarna» m. fl.

Musikföreningen härstädes kommer att på sin nästa konsert utföra Edvard Elgars oratorium »Das Reich» med text efter bibeln.

Grammofonkonserter ha ett par dagar i denna månad ägt rum i K. F. U. M:s hörsal på föranstaltande af Skandinaviska grammofonaktiebolaget, som till desamma inbjudit ett stort antal teaterartister, musiker, sångare, tidningsmän m. fl., i afsikt att låta de inbjudna få öfvertyga sig om den fulländning som nu nåtts i fråga om ljudskifvornas eller plattornas förmåga att klart och troget återge de insjunga styckena. Det omväxlande programmet upptog ett urval af några mycket gouterade sånger och operaarior, sjungna af såväl våra egna som utländska artister och auditoriet lyssnade med intresse och välbehag till de vackra styckena, som af grammofonen »föredrogs» på ett sätt som allt emellanåt framkallade kraftiga applåder.

Att döma af det fullkomliga återgifvandet af här välbekanta artisters produktioner, såsom t. ex. fröken Hesses aria ur »Barberaren», hr Forsells »Svarta rosor» af Sibelius, hr Bergströms »Medborgarsång» af Stenhammar, kunde man vara säker på att verkligen ha fått höra — kanske från New York eller London — den nya operastjärnan Mme Tetrassini (Caronome ur »Rigoletto», polonäsen ur »Mignon»), världens berömdaste tenor Caruso (aria ur »Afrikanskan»), den utmärkta koloratursångerskan Selma Kurz (Parla-vals af Arditi) etc. Särdeles vacker blef också duett ur »La Traviata» af hr Wilh. Herold och fru Emelie Ulrich i Köpenhamn — att nu endast nämna detta af konsertens 17 nummer.

Hr Rudolf Hofman, den danske operasångaren, hvars uppträdande i »Bohème», med hr Salmsons sällskap, i Malmö förra hösten omnämnts, lär ha blifvit engagerad af dir. Ranft för tre år vid Stockholmsoperan. Kontraktet skall redan 1 april detta år träda i kraft, och hr Forsell instuderar hans partier med honom på svenska.

Två militärkonserter gäfvos i Stockholm sönd. d. 12 d:s på middagen, af Svea lifgardes musikkår på regementet och af Göta lifgardes musikkår i Immanuelskyrkan.

Eugen Ysaye, den berömda violinisten, som senast konserterade här här i okt. 1900 tillsammans med Raoul Pugno, kommer d. 22 d:s att ge konsert i Musikaliska akademien.

Signe Rappe, vår svenska sängerska, som i Mannheim kreerade titelrollen i Richard Strauss' »Salome» för två år sedan och der i andra stora partier firat triumfer, har nyligen på operan i Berlin såsom gäst uppträdt i »Salome» och skördat storartadt bifall. Kompositören anförde själf operan och uttalade till den unga svenska sängerskan sitt erkännande och sin tacksamhet för hennes förträffliga återgifvande af titelrollen.

Miss Ebba Hjertstedt, den unga violinisten af svensk börd, bosatt i Chicago, har i slutet af förra året och äfven i år med stor framgång spelat i London och i Dresden. Fröken Hjertstedt lät i okt. 1902 höra sig här på en konsert i Vetenskapsakademien men väckte ej då större uppmärksamhet. Sedan dess måtte hennes talang ha blifvit betydligt utbildad. I London får hon beröm för sin »sköna ton» och »glänsande teknik». På en symfonikoncert i Dresden medverkade hon och väckte en verklig »bifallsstorm», säges det, med D-moll-konsert af Wieniawski och spelade »med betagande poesi och praktfull kolorit» konsert, Ess dur, för violin och orkester af Mozart.

Från andra land.

Sigfried Wagners nya nära fullfärdiga opera »Dietrich von Bern» skall icke, som vanligt, i Hamburg utan i Dresden få sin premiär. Hans senaste opera »Sternengebot» har på Volksope- ran i Wien endast haft en yttre framgång.

Max Regers nyaste verk, N:o 102, är en Trio i E moll för violin, violoncell och piano.

Rättelser.

I Anteros' föregående bref detta år förekommo några tryckfel, som härmed rättas. I n:r 1, sid 6, sp 1, r. 28 uppfr. står: *Henry* läs *Henri*; i n:r 5, s. 35, sp. 3, r. 19 uppfr. står: *Christalli*, läs *Cristalli*; sid. 25, står: förvarande, läs: förevarande; sid 36, sp. 1, r. 8 uppfr. står *Hamlet*, läs: *I Hamlet*.

På C. W. K. GLEERUPS i Lund förlag har utkommit:

Lärobok i enkla, dubbla, tre- och fyrdubbla Kontrapunkten af Dr S. Jadassohn, professor

vid K. musikonservatoriet i Leipzig. Andra genomsedda upplagan i auktoriserad öfversättning och bearbetning af *Alfred Berg*, kapellmästare vid Lunds universitet. Pris 3 kr. 50 öre.

Detta arbete torde blifva välkommet för dem, som önska göra sig närmare förtrogna med arten och väsendet hos den konst, som tager vid, där språket ej längre mäktar — åtminstone ej ensamt — gifva uttryck och lif åt känslor och stämningar. Professor Jadassohns läroböcker hafva vunnit det största erkännande och den vidsträcktaste spridning; de äro öfversatta till de flesta kulturländers språk.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss*. Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Albumblad.

5 Melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale) — *Prisbelönt musikbilaga* — finnes till salu å 1 kr. å *Svensk Musiktidnings Expedition.*

Å *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6*, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af *Frans J. Huss*. Pris 1 kr.

Nytt i bokhandeln!

Om orgelns användning

vid gudstjänsten
af *Daniel Rudin v. d. m.*

Pris 75 öre.

Förut utkommen:

Den kyrkliga musikens och sångens förbättring, ett önskemål för vår svenska kyrka. Af *N. Östgren, Komminister.*

Pris 40 öre.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97. *Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.* *Frans J. Huss.*

J. LUDV. OLHSSON

STOCKHOLM.

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmoonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.

Obs! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönischs världsberömda Flyglar och Pianinos.

OBS.! Värdefull nyhet!

För piano, två händer.

SCHERZO

af *Emil Sjögren*

tillegnad fru *Valfrid Baxson Lind.*

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGS EXP.

Vackert Kartong-porträtt, kabinettkortsformat, af Fröken

Hilda Thegerström

finnes att köpa till pris af 50 öre i Musikhandeln, Allm. Tidningskontoret och å

Svensk Musiktidnings Exp., Kammakaregatan 6.

INNEHÅLL.

Richard Strauss och hans Stockholms-Salome (med porträtt af Richard Strauss). — Anna Hellström-Oscar (med porträtt.) — Textinnehållet i »Salome». — Vid första uppförandet af Rich. Strauss' »Salome». — Från Romas horizont III af Anteros. — Musikpressen. Litteratur. — Följetong: Ytterligare om Pauline Lucca (slut). — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från andra land. — Rättelser. — Annonser.

— Svensk Musiktidning. —

Nordiskt Musikblad. — 28:de årg., — för hvarje musikaliskt hem — utgifves 1908 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten bäst å posten.*

Obs! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar tger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. *Svensk musiktidning* meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.